

D SOM I
DEAD
LINE

En redaktionsroman

Mats Lundman

ULTIMA ESPERANZA BOOKS

ISBN: 978-91-981942-9-6

**© Mats Lundman
Stockholm 2015**

**Utgiven av Ultima Esperanza Books
www.ultimaesperanzabooks.se**

Tidningsredaktioner är visserligen händelserika miljöer. Men romanens Kuriren har förstås aldrig funnits och personerna i berättelsen är författarens egna skapelser.

– Måste du alltid vara så politiskt korrekt?

Moa dröjde lite. Sen sa hon:

– Nån måste ju vara det också.

1

Namnet då?

– Yes Pelle, vi kör namnet.

Moa lutade sej tillbaka i chefredaktörsstolen och såg polisreportern lämna rummet. Han ville stänga dörren.

– Låt det stå öppet, ropade hon.

Reportern hejdade sej och tog ett steg tillbaka in i rummet. Han hade kommit på något mer.

– Jo Moa, började han.

Hon såg uppmuntrande på honom. Per Svensson var kortvuxen och tunn i kroppen och hade en skarpskuren profil. Som Ture Sventon tänkte hon varje gång hon såg honom. Lika skarp var han i huvudet hade hon upptäckt. Och lagen och busarna hade han full koll på.

– Det är det här med advokaten, att han är granne med Olle. Visste du det?

– Vår Olle?

– Ja, vår vd. Olle Berg. Ja det är väl mest fruarna. Margit och Ida, de är visst väldigt nära.

Moa teg. Nu hade hon för bara några sekunder sedan fattat ett publiceringsbeslut som kunde föra henne på kollisionskurs med den verkställande direktör som anställt henne för bara tre månader sedan. Hon bet ihop.

– Jag informerar Olle. Och vi lägger inte ut nåt på webben förrän jag har gjort det. Och jag vill läsa din text.

– Självklart Moa, självklart.

Pelle slank iväg och lämnade dörren öppen.

Klockan var strax tio och en blek februarisol hade smugit sej in genom de höga fönstren. Därute låg det stora torget tomt så när

som på ett par parkerade bilar. Efter vinterns snöhögar syntes bara mörka fläckar av fuktigt grus.

För fem minuter sedan hade Pelle tittat in och bett om en pratstund. Han hade en nyhet.

I gryningen hade polisen slagit till mot en av stans mest kända advokater, Jakob Juhlin. Husrannsakan både i villan och på kontoret. Anledningen: att advokaten som var expert på konkursbon hade försnillat minst fyra miljoner av pengar som han hade i uppdrag att förvalta. Eller misstänktes ha försnillat i och för sej. Men Pelle var säker. Hans källor hade full dokumentation. Den nyanlagda poolen vid advokatvillan på Stensö var finansierad med stulna pengar.

– Och nu, hade Pelle sagt lite omständligt, så är det ju på det viset att det bara är tre advokater i hela länet som hanterar konkurser professionellt. Så hur ska vi kunna skriva om brottet utan att de båda som är oskyldiga också blir utpekade som misstänkta?

Moa hade redan efter några veckor på Kuriren upptäckt att polisreportern älskade tillfällen då de pressetiska grundreglerna kunde utmanas. Det var inte särskilt ofta han fick chansen men då var han som ett lexikon i pressetik och mer slängd i resonemangen än Moa, som ändå inte var bortkommen och alltid hade gillat att få en chans att sticka ut hakan.

– Det låter på dej som om vi ska publicera namnet. Hänga ut Jakob Juhlin alltså?

Polisreportern såg uppmuntrad ut.

– Vi skyddar de andra två som inte har fiffat. Juhlin hade förtroendeuppdrag. Så det ligger i allmänintresset att skriva namnet. Tycker ju jag ändå.

– Och dina källor? Hur långt hade det gått?

– Husisen i morse gav massor med papper. Det är utskrifter och det är köpnotor, det är allt... Juhlin får flera år för det här, ingen tvekan om det.

Det var då hon sa det:

– Okej, du har rätt, vi kör namnet.

Och Pelle såg nöjd ut när han lämnade chefredaktörsrummet. Men stack alltså in huvudet igen bara sekunden senare för att leverera komplikationen.

Moa Lönn var ny som chefredaktör på Kuriren. Det var inte mer än ett halvår sedan hennes företrädare, en man i femtioårsåldern, en stockholmare som inte förstått att smälta in i småstadslivet, hade fått lämna jobbet under förödmjukande former. Det hade funnits en konflikt. En del sa att det hade handlat om ekonomin. Men andra sa att det låg politik bakom bråket. Hon visste inte och hade heller inte satt sej in i vad det handlade om. Det var nog personligt trodde hon. Så brukade det alltid vara, särskilt mellan män.

Hon hade i alla fall blivit headhuntad. Gubbarna som styrde över Kuriren hade haft bråttom att få en ny chef för redaktionen på plats. Och Moa var dödstrött på att vara lokalradiochef i en Norrlandshåla. Efter tre år kände hon sej mer än redo för något nytt. Hon ville söderut. Och när rekryteringsfirman hördes av hade hon inga problem med att flytta.

Nu tog hon baktrappan upp till direktionsvåningen som låg högst upp i huset. Trappan hade breda nötta steg i en grönaktig marmor. En gång hade den varit husets pulsåder för de livliga kontakterna mellan redaktion, annons och ekonomi. Då hade det ekat från ivriga fötter som sprang med annonsmanuskript eller fakturor. Men den gamla paradingången som vette mot torget hade satts igen, antagligen för länge sen. Nu var det bara Moas steg som hördes i det ödsliga trapphuset. Tidningshusets entré låg idag mer blygsamt på en sidogata. Vad det betydde kunde man fundera över. En grönmålad dubbelport ledde vidare till ett smalt nybyggt trapphus med en hiss där tre personer kunde tränga sej in.

Det var lätt att hitta i huset trots att det bestod av en gammal del med prång och vinklar och en ny med raka korridorer och släta väggar. Moas redaktion hade hela plan ett, ville hon annonschefen något så satt han och hela hans gäng på plan två. Och högst upp i huset fanns direktionen. Egentligen bara två personer. Tidningens vd Olof Berg och hans sekreterare, tillika hustru, Margit. De satt i varsitt stort rum med vitmålade träpaneler längs väggarna och stuck i taket. Luftigt och med fin utsikt över Stortorget. Resten av våningen bestod av några vackra rum i fil som aldrig användes och så ett murrigt konferensrum mot innergården där ledningens veckomöten ägde rum varje tisdag klockan tio och styrelsen ibland kunde träffas.

Det enda som stack ut var att den politiske chefredaktören också hade sitt rum här uppe. Jan-Erik Lennartsson brukade anlända strax före lunch och skrev en ledare varje dag efter att ha lyssnat på Lunchekot. Han satt i ett smalt kyffe just innanför hissen. Varför han hamnat där var inte lätt att förstå. Men det var inte Moas sak, hon var inte chef över ledarsidan vars redaktör svarade direkt inför styrelsen.

Jo, det fanns visst en vind också ännu en trappa upp, en vind med en lägenhet där det en gång skulle ha bott en chefredaktör. Det var på den tiden tryckpressen fortfarande fanns i tidningshuset, och när pressen mullrade igång vid midnatt kändes skakningarna i hela byggnaden. Då brukade chefredaktören vakna till och komma ned från sin vind för att vresigt rycka åt sej av de första ännu fuktiga och trycksvärtedoftande exemplaren. Men det var många år sen och vad vinden nu användes till var det knappast någon i huset som kunde svara på. Utom Olle kanske. Moa brydde sej i alla fall inte. Vinden låg inte inom hennes domäner.

Hon skymtade Olle genom de halvöppna dubbeldörrarna till direktörsrummet. Han satt i vita skjortärmar och petade i några papper på skrivbordet. Moa lät fingrarna spela mot det massiva vita dörrträet i en diskret knackning samtidigt som hon steg in.

Vd pekade mot en av besöksstolarna men Moa klarade just nu inte att artigt vänta med nyheten.

– Det har hänt en sak som du behöver veta.

Hon lät andfädd. Det var trappan. Olle tittade upp.

– Advokaten Jakob Juhlin kommer att bli häktad.

– Anhållen väl?

– Ja, nu. Men häktningsförhandlingen blir efter lunch. Ja, det är ju en viktig person i stan. Jag tänkte att du måste få vet det innan vi publicerar.

– För att det är min granne?

– Ja, för det och för att det kommer att bli prat. För att du ska veta.

Olof Berg vände blicken ut mot torget.

– Jag hörde om det i morse, sa han uttryckslost. Har det hänt något mer?

– Kanske inte. Bara att vi går ut med namnet, med att det är Jakob Juhlin.

Olle vände sej emot henne, såg forskande på henne innan han sa:
– Det är ett hårt beslut.
– Det är nödvändigt. Andra kommer att pekats ut annars. Och det är en nyhet, en stor nyhet i stan. Och det handlar om allmänintresset.

Olle slog ut med armarna och sjönk bakåt i snurrstolen.

– Självklart, sa han. Självklart.

Hans stela ansikte var svårtytt. Moa reste sej. Hon hade infor-
merat. Något utförligare samtal fanns det tydligen inte plats för.

– Okej. Nu vet du.

Hon backade

– Hej så länge.

Olle nickade till avsked när hon sköt till dubbeldörrarna och halvsprang nedför trappan. Gud vet vad den mannen tycker, tänkte hon medan taxklackarna smattrade mot de nötta stegen.

Hon gick raka vägen till Pelle. Polisreportern var en av de få på redaktionen som satt i eget rum.

– Har du artikeln?

Pelle höll upp ett papper. Han hade skrivit ut sin text. Moa läste snabbt, hon var bra på det.

– Det är okej men ändra han till honom på rad tre.

– Moa, du är fenomenal på språket.

Hon log och skakade på huvudet.

– Vet Karl-Alfred?

Pelle nickade. Karl-Alfred Jakobsson, nyhetschefen, visste vad som var på gång.

– Då kör vi.

Pelle böjde sej fram, han sänkte rösten.

– Moa, det är för bra, det här att du inte är rädd för svåra beslut. Din företrädare, nej, han var inte sån, han var så försiktig, så ängslig kan man nästan säga.

Moa log igen. Hon tog de få stegen över till sitt stora chefsrum. Hon kände på sej att hon fattat ett beslut som gjorde något slags skillnad mot hur det hade varit förr. Och hon gillade att göra skillnad.

Vad sa Olle?

Det var Majken som frågade. Hon satt vid ratten. Moa satt bredvid och betraktade landskapet som flöt förbi utanför bilrutan. Hon dröjde med svaret. Vägen var smal och slingrande mellan kullar klädda med blandskog. Mest lövträd. Moa var från Mellansverige och van vid tall och gran de gånger hon var ute i naturen. Staden var hennes landskap. Stadsgatorna. Men det sa hon inget om till Majken eftersom hon tänkte att det skulle låta konstigt.

De var på väg för att besöka lokalredaktionerna. Majken ville att Moa skulle se sej omkring i Kurirens spridningsområde. Det var en bra tanke tyckte Moa. Även om det inte var den bästa tiden på året om man ville se trakten från dess vackra sida. Nu i februari var det lera och snöfläckar och risiga backar längs vägen. Himlen var kompakt grå och hela landskapet gick i svartvitt. Den vita Volvon som inte längre var så vit hade tidningsnamnet i grönt både på motorhuven och på sidorna – Kuriren. Sjöstads-Kuriren faktiskt, men förledet stod med små bokstäver. Det var viktigt att man sa bara ”Kuriren” hade Olle sagt när Moa skrev på anställningskontraktet. På bilsidan stod också en slogan – ”Tidningen här i stan”. Obegåvat ansåg Moa. Vilken annan stad skulle det kunna vara? Dessutom inte så lyckat när de körde ute på landet som nu.

Det tyckte Majken med. Hon var i sextioårsåldern, rund i kroppen, satt och lite gråsprängd och hade arbetat på Kuriren i minst trettio år. Moa hade ärvt henne som sin närmaste medarbetare. Än så länge, tänkte Moa, som redan efter ett par månader förstätt att Majken var en katastrof. Det gällde det administrativa och det gällde arbetscheman och löner till exempel. Två dagar av tre fattades det folk på nattskiftet. Och vikarierna på redaktionen hade fått fel lön. Det var trassel dag efter dag och det letade sej in till Moa i chefs-

rummet. Men med Majken vid ratten kom hon inte åt problemets kärna.

De körde genom ett litet samhälle. Bensinmacken var nedlagd men det hade öppnats en thaikrog i den gamla butiken. Moa väcktes ur sina tankar.

– Olle sa du. Jo han verkade inte överraskad. Inte alls faktiskt. Han sa okej bara när jag sa att vi kör namnet.

– Det var väl bra att du inte träffade Margit. Hon ska vara rasande, hon och Ida, det har jag i alla fall hört, sa Majken med ett dröjande kluckande skratt

– Jaa... Moa drog på det. Tragedi för dem men tänk på alla som har blivit av med pengarna.

Majken kluckade igen men sa inget.

Första anhalten var Strömby. Lokalredaktionen låg i ett långt, eternitklätt envåningshus vid ett ödsligt torg. Det var en gammal affärslokal, stor, butiken och två bakomliggande rum. I butiksdelen innanför entrén var det alldeles tomt. En kvinna tittade fram i dörren som ledde till de inre rummen.

– Hej, sa hon. Jag är Missan, tillade hon vänd mot Moa.

– Mia-Helena, sufflerade Majken.

Moa sträckte fram handen.

– Moa. Roligt att vara här.

De steg in i lokalens inre. De ljusbruna väggarna var flammiga av intorkad fukt och det satt tidningsklipp upptejpade lite här och där. Det luktade kaffe och Majken slängde upp en konditoripåse på ett cirkelformat mötesbord. En wienerlängd lades upp på fat och Missan skar den i bitar med hjälp av en fläckig typometer, den mätsticka av metall som gamla tiders typografer använde sej av och som fortfarande brukade ligga och skräpa på redaktionerna.

En man hade anslutit.

– Willy Berg.

Han hade rödligt spretigt hår och var i en obestämd medelålder.

Moa tittade på Missan. Trettiofem, bedömde hon.

Willy hällde upp kaffe i höga muggar som det stod ”Kuriren” på och Majken tog för sej av wienerlängden. Moa försökte sej på några inledningsord. Hon berättade om Sammy som kommit på snöskoter till hennes förra redaktion för att tala om att han skulle öppna en

liten lanthandel på sin gudsförgättna hemort åtta mil in i storskogen. Och han ville att det skulle berättas allra först i radion. I Moas radio.

– Så vad ska man säga? Lokala nyheter, kan det bli lokalare? Det går inte att göra för mycket, det kan aldrig bli för lokalt, det blir aldrig fel.

De fattar att jag är på deras sida, tänkte hon och hoppades på ett samtal om journalistik. Men samtalet tog en annan vändning.

– Vi kan inte ha det så här, sa Missan och pekade bort mot den tomma butikslokalen samtidigt som hon såg Moa stint i ögonen.

Majken skruvade på sej. Men Missan fortsatte:

– Där ute ska det sitta någon och ta emot när folk kommer in med saker, med annonser eller om de har svarat på någon tävling. Men det är tomt, indraget, fyra dagar i veckan. Nu är vi tvungna, hon kastade en skarp blick på Willy, tvungna att sköta servicen.

– Hur ska vi hinna med att bevaka kommunen? fräste hon innan hon gjorde paus.

Willy hummade medhåll.

– I morse. En kvinna. Hon skulle sätta in en annons om en bortsprungen hund. Ska jag, journalist, vara tvungen att ta emot det. Det här håller inte, stötte han fram. Han verkade nervös.

Moa tittade på Majken som slickade av fingrarna efter den andra skivan av wienerlängden.

– Det är ju inte redaktionen... började hon innan Moa avbröt:

– Ska tala med Olle om det här. Så här ska ni inte ha det.

Samtalet vandrade vidare.

Missan hade mycket övertid men kunde aldrig ta ut den. Willy hummade instämmande igen. Moas hopp om att få samtala om lokaljournalistik dalade allt lägre mot horisonten. Efter en timme tömde hon sin andra mugg kaffe och reste sej och tackade.

– Vi kommer tillbaka.

Leenden. Glada miner. När butiksdörren slog igen hade Majken redan startat motorn.

På väg igen. Nästa anhalt Nyestad och sedan Lerbacken. En småstad full av centerpartister och en bruksort präglad av generationers sossevälde.

Moa lutade sej mot nackstödet och slöt ögonen. För en gångs skull var Majken tyst.

3

Konrad hade kommit med tåget på morgonen. Han hade rest hela natten från Stockholm och bara lyckat slumra till någon timme. Han var trött men ändå i god kondition när han rullade sin stora väska genom Sjöstads gator. Han hade memorerat gps-kartan över centrum och hade inga problem med att hitta det stora torget och tvärgatan med Kurirens grönmålade entré. Klockan var fem i åtta och han fick vänta några minuter innan det kom en receptionist och öppnade dörren.

En gråhårig man i övre medelåldern tog emot honom när han letat sej fram till centralredaktionen. Mannen satt bakom ett bord som var obeskrivligt belamrat av papper i högar eller snarare i drivor.

– Karl-Alfred Jakobsson, nyhetschef, hälsade mannen och sträckte ut näven när Konrad förklarar vem han var.

Det var ett fast handslag och nyhetschefens leende var vänligt men lite stressat. Han hade ljus skjorta med uppkavlade armar.

– Det har varit en jäkla stormnatt. Trettio sekundmeter i byarna och det ligger träd överallt. Kom du med tåget?

Konrad nickade.

– Då var det tur att du inte skulle längre för all trafik från Sjöstad norrut är stoppad. Det är träd över ledningarna.

Konrad såg sej förstulet omkring. Det här skulle bli hans arbetsplats fram till sommaren. Centralredaktionen var ett stort öppet rum. Väggarna var grönmålade med breda vita längsgående ränder och möblemanget gick i samma färger, vita bord och gröna stolar. Huset verkade gammalt men allt såg nyrenoverat ut. Först nu upptäckte han att det fanns en person till i lokalen. Ett tiotal meter bort i en sittgrupp, i en ganska kort soffa, låg en dubbelvikt gestalt. Det var en man och han hade börjat röra på sej. Det var rörelsen som Konrad lagt märke till.

– Bernhard! ropade nyhetschefen, och mannen i soffan reste på sej.

– Upp med dej. Du måste åka ut och göra stormreportage. I Hammarkullen har ett helt växthus blåst bort. Oskar hörde det från räddningen. Han är redan där och tar bilder. Det är tomater och gurkor och glas och allt i en enda röra. Du får åka ut och tala med trädgårdsmästaren.

Mannen som hette Bernhard vacklade upp ur soffan. Han var medelålders och såg sliten ut i en skrynklig blå kostym. Håret var grått och rufsigt. Han plockade upp en slips ur soffan, la den om halsen och började knyta.

Nyhetschefen såg på Konrad. Han hade en idé.

– Och du Bernhard. Det här är Konrad. Han kommer från Journalisthögskolan och ska praktisera. Ta med honom ut. Och Konrad, du kan hjälpa till med researchen. Och så får du se nåt av bygden.

– Och chefredaktören då, jag skulle ju träffa henne...

– Moa kommer inte än på en timme och har nog fullt upp ändå. Ni kan ses i eftermiddag då det är lugnare.

Konrad log trött och rullade in sin väska bakom nyhetschefens stol. Han hälsade på mannen som hette Bernhard och följde efter mot trappan.

På gatan stod tre vita Volvo parkerade på rad med "Kuriren" textat tvärs över motorhuvorna. Bernhard fiskade upp en nyckel och öppnade den närmaste med fjärrkontrollen. Konrad klev in på passagerarsidan. På golvet var det fullt av bråte, kexchokladpapper och macdonaldskartonger. Han makade skräpet åt sidan, försiktigt för att inte hamna i något kladdigt med de nya bootsen.

Bernhard fiskade upp en ask Läkerol ur kavajfickan och stoppade in ett par tabletter i munnen. Konrad märkte att hans sällskap lukade, både av sprit och otvättade kläder.

Färden gick ut ur stan. Bernhard muttrade:

– Så du kommer från Stockholm?

– Nej, Sundsvall. Jag går på skolan i Sundsvall.

– Vad har du lärt dej där då?

Tonen var varken vänlig eller ovänlig. Snarare ointresserad.

– Lite av varje, vi skriver mycket och gör övningstidningar. Och övningsradio med, svarade Konrad.

– Jag har gått i livets hårda skola, sa Bernhard. Och jag skriver, jag har alltid skrivit. Förresten, du kan gott veta att dom brukar kalla mej för Kurirens Jolo.

Han lät lite stolt nu. Efter en kort paus:

– Eh, du vet vem Jolo är? Eller var.

Det visste faktiskt Konrad, även om författaren och journalisten Jan Olof Olsson gått bort ett helt decennium innan Konrad föddes.

– De tre från Haparanda, svarade han och syftade på en av den välskrivande journalistens böcker. Jo, vi har faktiskt läst hans reportage när vi haft utbildning i stilistik.

Innerst inne tänkte han mer på en biljardhall på Västmannagatan, där han brukade hänga för några år sedan som också hette Jolo, men det höll han tyst om nu. Det kändes opassande.

– Allt hänger på stilen, fortsatte Bernhard. Och det kan man inte utbilda sej till. Man har den eller man har den inte.

– Hurdan är din stil då? frågade Konrad. Han ville inte gå i polemik.

Bernhard suckade och lutade sej bakåt. De hade kommit ut på en motorled och han tryckte gasen i botten.

– Varm, sa han. Det ska vara värme och känsla. Läsaren ska bli berörd av det jag skriver. Och du ska veta att jag får många brev.

Han suckade igen.

Det blev tyst. Konrad betraktade landskapet. Åkrar med fet lerjord. På en del av fälten stack grödan redan upp, tunna gröna strån. Han gissade på raps. Det hade ljusnat. Gråa moln jagade över himlen men stormbyarna hade avtagit.

Volvon närmade sej en by. Snabbt var de inne bland husen. En skylt: Hammarkullen. Låga hus kantade vägen som blivit en bygata. Ett träd hade fallit ned och spärrade framfarten. Bernhard lyckades tvärnita. Det stod folk i vägkanten och pratade och pekade. En röd bil med blinkande blåljus hade stannat på andra sidan trädstammen.

Bernhard klev ur och Konrad följde efter. En yngre man med två kameror i remmar runt halsen kom springande. Han hälsade hastigt på Konrad.

– Oskar!

Och fortsatte sedan riktad till Bernhard:

– Kaoset är där borta. Trädgården.

Han pekade in bland byns röda tegelkåkar.

– Jag har skitbra bilder så jag åker tillbaka. Karl-Alfred hade ett annat jobb till mej. Men gå bort till trögårn du Burken. Gubben Enoksson är helt förtvivlad. Inte en ruta är hel. Han kommer att gråta ut när du träffar honom. Men skynda dej. Öset från Kvällstidningen är här och snokar. Bli inte tvåå bara.

Sen vände han sej till Konrad.

– Praktikant va? Häng med mej. De röjer på järnvägen norr om stan. Du kan skriva till mina bilder. Då blir Karl-Alfred nöjd.

Bernhard såg ut som han inte hade hört.

– Gärna, sa Konrad.

Han var glad åt att få byta sällskap. Det var olustigt att vara med den här Bernhard som luktade gammal fylla.

Det hade varit en stormig helg. Vårstorm. Avslitna trädgrenar och omkullblåsta blomkrukor låg på gatorna när Moa gick till tidningshuset på måndagsmorgonen. Det var bara en tio minuters promenad från våningen som hon hyrde i en gammal centrumfastighet med en tandläkare och en pizzabutik som närmaste grannar. Vinden som rasat med stormstyrka under natten hade mojnät. Det föll ett lätt regn.

Utan att först hänga av sej kappan vek hon till vänster i korridoren till centralredaktionen. Nyhetschefen Karl-Alfred Jakobsson tittade upp från skrivbordet. Som vanligt var hans bord överfullt av papper i högar. Han hade suttit här sen sju och nu var klockan halv nio.

– Morron Moa! Och håll i hatten! hojtade han.

Moa log. Hon var barhuvad som vanligt men förstod vad han menade.

– Hur ser det ut? sa hon.

– Ett par tusen är utan el. Mest i Södertorpsområdet men även en del i stan. Och så är tågen stoppade för det ligger träd över spårren norrut. Ja, vad mer? Ett växthus blåste bort på Hammarkullen. Och så många automatlarm förstås. Översvämmade källare och så.

– Du då? Hur klarade ni er? undrade Moa som visste att Karl-Alfred hade en liten gård några mil utanför stan.

– Ja det var ju ett herrans liv på hönsen fastän dom var instängda. Men annars var det inget särskilt, takpannorna låg kvar såvitt jag kunde se i morse.

– Vilka har du satt på stormen?

– Pelle tar det från polis och räddning förstås. Sen är Burken ute på växthuset. Han var här när jag kom, han kunde inte köra hem till Solby i natt för det blåste så sa han. Kvartade på redaktionssoffan

och var inte så fräsch. Bishops Arms stängde ju inte för att det blåste.

– Men han är ute nu?

– Ihop med Oskar. Så det blir bra bilder. Säkert en bra text också. Burken är säker även om han slirar ibland. Och så är Missan igång och Nyestad och Lerbacken förstås.

Moa såg att Karl-Alfred hade läget under kontroll. Det fanns inget att tillägga.

Karl-Alfred hade harvat som nattredigerare i många år. Var satt i den så kallade frysen efter meningsmotsättningar med några chefer för länge sen. Men Moas företrädare hade under sin korta tid på tidningen sett intelligensen och integriteten hos den här femtioplussaren och gjort honom till nyhetschef. Nu var han en av Moas närmaste.

Karl-Alfred höll upp kaffe i en plastmugg och räckte den över bordet till Moa som hade slagit sej ned i den slitna besöksstolen. I det stora rummet, där väggar och inredning gick i grönt och vitt som var Kurirens färger, stod tio datorförsedda skrivbord tomma. Bara familjeredaktören Norén syntes i andra änden av lokalen med sax i ena handen och konkurrenttidningen i den andra.

– Jo, och så har vi en ny praktikant, fortsatte Karl-Alfred till Moa. Konrad heter han. Jag skickade ut honom med Burken så fort han dök upp. Rivstart va?

Karl-Alfred skrattade torrt.

– Du får prata med honom när dom är tillbaka. Han ska ju ha en handledare och det är en del formellt att gå igenom men det vet du. En lång räkel är det.

– Konrad vadå? undrade Moa.

– Karlvik, svarade Karl-Alfred efter att ha tittat efter i en av pappershögarna.

Moa nickade och slängde kaffemuggen i återvinningslådan under bordet. Hon reste sej. Chefredaktörsrummet låg tjugo meter bort i en korridor. Hon såg genast brevet på bordet.

Ett stort brunt kuvert uppsprättat och med ett gem häftat till en bunt med papper. På kuvertet var en adress skriven. Hon kände igen det. Det var hennes egen handstil. Ett brev som hon hade skickat till en av tidningens krönikörer, Hasse Holmkvist, oftast kallad Honken, för en vecka sedan.

Honken hade satsat pengar i ett litet teknikföretag nere på kusten. En felsatsning eftersom företaget hade gått i konkurs när den lokala banken krävt avbetalning på lånen. Nu hade Honken förlorat ett antal tusenlappar. Rätt många såg det ut som. Kanske var det till och med ett miljonbelopp. Och han var inte den ende i stan som gått på samma nit. Problemet för Moas del var att Honken skrivit en krönika om saken för ett par veckor sen och anklagat banken för att ha agerat som svin. Krönikan hade olyckligtvis slunkit igenom medan hon var på tjänsteresa till Stockholm och slagits upp som en helsida. Bankmänniskorna hade känt sej utpekade och kränkta och försvarade sej i en insändare dagen därpå. Den hade inte slagits upp lika spektakulärt. Varpå Honken nedkom med ännu en krönika, längre än den första och giftigare. Den hade Moa stoppat.

Hon hade uppfattningen att en krönikör inte skulle skriva i egen sak eftersom det inte var bra för tidningens trovärdighet. Läsarna kunde ju börja tro att allt var vinklat för att passa sjuka mamma. Det gick inte an.

Pappersbunten visade sej vara ett brev på tolv A4-sidor om den stoppade krönikan. Det var ställt till tidningens styrelseordförande Harald Karlsson. Hon läste snabbt. Det var i stort sett samma innehåll som texten som inte publicerats. Men med utförliga tillägg om bankens tillkortakommanden. Och ansvariga utgivarens. Och så en smocka:

”Anser Sjöstads-Kurirens utgivare att det ska vara tillåtet för andra debattörer att i insändare ägna sig åt personföljelse av mig så är jag givetvis inte intresserad av att medverka i tidningen.”

Honken och Karlsson stod nära varann. Både personligt och i politiken. Karlsson hade varit kommunalråd (m) innan han gick i pension. Och Honken hade en gång i tiden varit presskille i Bildt-regeringen. Ränderna går inte ur och inte lojaliteterna.

Men hur i all världen hamnade pappren här på hennes skrivbord? Det låg något obehagligt över det hela. Moa gick tillbaka till Karl-Alfred.

– Har du sett nån som kom med det här kuvertet till mej?

Karl-Alfred tittade upp. Dröjde med blicken på det bruna kuvertet.

– Jo, Karlsson var här redan när jag kom. Han säger ju aldrig hej, men jag såg honom i korridoren. Och jag tror han hade ett sånt kuvert i handen.

Moa retirerade till sitt rum. Varför kom styrelseordföranden och la brev på hennes bord utan att prata om det? En gryningsräd. Hade hon en konflikt på halsen nu? För att hon stoppat favoritskribenten? Hon tänkte inte backa. Men hur skulle hon reda ut det här?

Hon gick tillbaka till centralredaktionen och hällde upp det sista kaffet ur Karl-Alfreds termos i en plastmugg.

Harald Karlsson. Moa hade inte haft mycket att göra med tidningens styrelseordförande. Faktiskt inte en enda gång sen hon började sitt nya jobb. Inte fått ett ”välkommen” ens.

Det var när hon var i Sjöstad för att skriva på kontraktet, två månader innan hon tillträdde, som det hade blivit ett möte vid en lunch. Olof Berg, vd, som hon förhandlat med, hade avslutat kontraktssigneringen med ett ”ja, vi ska väl ha oss något till livs”.

De hade gått snett över torget och på en sidogata låg en restaurang med matsalen i källarvalv. En av stans bättre hade hon förstått. Tak och väggar var av gammalt vackert tegel som gav den trånga matsalen en dunkelt rosa ton. Vid lunchbordet väntade redan två personer. Harald Karlsson, styrelsens ordförande och Karel Gökberg som var tidningens chef för annonser och marknadsföring.

Gökberg hade pratat mest. Han var en stilig man med rödblonda lockar, mellan femtio och sextio. Den röda kavajen såg dyr ut, kanske Armani, och han hade en ljusblå sidenscarf ledigt knuten i halsen. Han la ut texten. Han hoppades så att med en ny chefredaktör skulle såren i huset läkas. Och Moa var så önskad av alla försäkrade han. Ja, Gökberg var glad, riktigt glad. Men vad såren bestod av framgick inte av utläggningen och hon ville inte fråga.

Alla beställde dagens lunch som var skomakarlåda. Till denna tog herrarna förvånande nog in varsin sejdell med starköl. Moa tog en liten mellanöl, hon ville inte helt falla ur ramen och dricka mineralvatten. Men starköl till lunch?

Harald Karlsson yttrade sej bara en gång under de fyrtiofem minuter de satt tillsammans på restaurangen.

– Tycker du att ledarna är lokala? sa han när Gökberg för en kort stund höll tyst.

– Nej, sa Moa sanningsenligt. Under de veckor hon läst in sej

på sin nya tidning hade hon lagt märke till att det var förbluffande mycket rikspolitik och sällan något lokalt på sidan två.

– Ska det inte vara det då, lokalt? fortsatte Karlsson.

– Jodå, sa Moa, men tillade att det inte var hennes sak att bedöma tidningens ledare. Hon hade anställts som chef för den allmänna redaktionen. Politiske redaktören lydde inte under henne. Han, Jan-Erik Lennartsson, svarade direkt inför styrelsen.

Karlsson sa inget mer, han hade sfinxartad tittat mot en punkt någonstans bredvid henne.

När de lämnade stället och gick den trånga vindeltrappan upp från valven passade Moa på att studera styrelseordföranden. Måste vara sjuttio fyllda, tänkte hon. En stor karl med väderbitet ansikte, i brun skinnjacka och ljusa byxor, antagligen terylen. Med en smårutig keps på huvudet. En märklig gubbe, tänkte hon för sej själv sedan hon tagit avsked av de tre männen och vikit av på den korta gatan mot järnvägsstationen. Det gula teglet i stationsbyggnaden lyste varmt i höstsolen.

6

Klas Norén var familjeredaktör. Han höll reda på födslar och dödselar, som man sa. Då och då skrev han porträttartiklar om folk som firade jämna födelsedagar.

Familjesidan var viktig för dem som läste lokaltidningen. Folk kände varann, familjerna kunde vara vittförgrenade i bygden och grannar höll ihop. Ja, folk lusläste verkligen de här spalterna. Och inte bara de som var äldre. Även om journalisterna gärna påstod att det var ett forum för folk mellan sjuttio och döden. Att se ned på familjesidan var faktisk en utbredd sjuka på alla redaktioner där Moa satt sin fot. Det var ett lågstatusjobb som det var svårt att rekrytera folk till.

Norén hade inte haft det så länge. Han var allmänreporter förut men hade fått problem med hälsan av att flänga på oregelbundna tider. Nu satt han på familjet och klippte annonser och prickade av på listor från begravningsbyråerna.

Förutom familjesidan skötte han insändarna lite med vänster hand. Insändarsidan var rentav tråkig. De flesta som skrev på den var politiker ur det lokala b-laget, såna som aldrig fick sagt vad de ville under debatterna i fullmäktige. De fick samsas med kverulanter som klagade på busstrafiken och såna som störde sej på invandrare. Moa hade insändarsidan på sin att-göra-lista. Det fanns mycket som kunde förändras för att den skulle bli roligare och mera läsvärd. Och framför allt locka fler att skicka in bidrag.

Men det var inte frågan för dagen, så när Klas Norén försynt knackade på den ena av de öppna dubbeldörrarna till chefredaktörssrummet var det inte för att få nya instruktioner.

Moa tecknade åt honom att komma in och sätta sej. Norén tog ett steg in men förblev stående. I handen hade han några A4-papper med handskrivna text.

– Det är en insändare här som du nog bör läsa, sa han och sträckte fram de hoggemade bladen.

– Jag visade för Karl-Alfred och han sa att jag skulle gå till dej.

Moa hade hört att Norén var gammal proggare, en gång idealist på vänsterkanten. ”Rödgardist” hade en del på redaktionen viskat. Moa hade inga problem med det, så vitt hon kunde se skötte mannen sitt jobb utan att det fanns anledning att klaga. Det var inte så inspirerat kanske. Men helt och rent, som en av Moas mentorer brukade säga.

Men rödgardist eller inte – för Moa var det tydligt att han tyckte det var en pärs att komma in till sin nya chef.

– Sätt dej Klas, sa hon så vänligt hon kunde och tittade på det översta pappret.

Det var ett följebrev med några rader i sirlig skrivstil. ”Jag förväntar mig att snarast möjligt få detta brev infört på Eder insändarsida.” Undertecknat Ida Juhlin.

Det var den förskingrande advokatens fru.

– Jag vet inte om hon ska få tala i egen sak så här. Är det inte att kvälja dom eller vad det heter? sa Norén.

– Nu är han ju inte dömd än, sa Moa.

Hon läste vidare på blad två. Rubriken var ”Angeläget” och brevet skrivet med tydliga textade bokstäver.

”Att få uttrycka sin känsla över något man tycker är väl värt och då i positiv anda hör oftast inte till de vanligaste företeelserna i svensk press.”

Moa tittade upp. Norén petade sej i näsan. Han var en femtioårsman med fyrkantigt ansikte och svart hår i en lugg som var kammad åt sidan. Han såg ut som någon skådespelare från förr. Per Oscarsson? Moa harklade sej.

– Det var i alla fall en ovanlig början, sa hon.

Hon läste vidare.

”Ett brott har begåtts. Men det finns en människa bakom det brottet. Och den människan är en älskad och omtänksam make och far. Vi kommer inte ostraffade ifrån detta. Men kanske starkare.”

Hon hade undertecknat brevet med sitt fulla namn. ”Ida Maria Juhlin”.

Moa kliade sej i huvudet, reste sej och gick fram till det ena av rummets två stora fönster. Hon funderade. På andra sidan gatan låg en gammal kontorsfastighet och hon kunde se rakt in i rummen där män i vita skjortor kom och gick. Hon stod tyst och såg på dem. Anonyma män som såg ut som om de utförde viktiga ärenden. De kunde förstås se in till henne också. Vad såg de?

– Jag vill att vi tar in hennes insändare, sa hon efter en tystnad som åtminstone Klas Norén uppfattade som avgrundslång.

– Du ska inte toppa med den för det är ju inte så att vi ber om ursäkt på något vis. Lägg den i botten på sidan, väl synligt. Och gör något åt rubriken.

– Men, började Norén. Kan vi inte komma att påverka domarna om vi publicerar...?

– För det första tror jag inte det. För det andra är det inte vår sak att ta hänsyn till. Vi skriver, dom dömer.

Klas Norén hummade och reste sej. Han såg förvirrad ut när han lämnade rummet.

– Det är bra Klas, du har koll, det är skönt att veta, ropade Moa efter honom.

Hon gick tillbaka till sitt skrivbord och sjönk ned. Det var väl ett bra beslut, tänkte hon.

Eller var det ett beslut för att blidka Olle och inte minst Margit, vd och vd-fru två trappor upp och bästa vänner med advokaten i finkan?

Moa sköt undan tanken.

Moa var tillbaka på sitt chefsrum efter en snabb lunch. Det var sällan som hon åt lagad mat mitt på dagen. Det blev i stort sett bara om hon hade sällskap och kanske skulle avhandla något om jobbet. Eller för att hon ville känna någon av medarbetarna på pulsen, och det brukade gå bäst om man hade mat framför sej. Det hände väl en gång i veckan på sin höjd. Annars nöjde hon sej med en smörgås. Ibland gick hon hem och tog lite yoghurt ur kylskåpet, hon bodde ju bara tio minuter från tidningshuset. Tidningen hade förstas en matsal där det alltid fanns en dagens rätt. Den undvek hon. Medarbetarna kunde känna sej övervakade om chefen satt med. Det var inte populärt, det hade hon lärt sej både som teori på chefskurser och i praktiken den hårda vägen på lokalradion i norr.

Idag hade hon valt en enkel lösning. En vegomacka och vatten hos Subway. Om någon frågade så uttalade hon sej gärna negativt om allt vad snabbmatsställen hette. Men det hände inte så sällan att hon bortsåg från det principiella och då kunde det bli en tur till just Subway eller MacDonalds på Storgatan. Var det riktigt bråttom fanns det ett gatukök bredvid järnvägsstationen som hade kryddiga kabanosser och hemlagad bostongurka.

Kopian av advokathustruns brev låg kvar på skrivbordet. Nu stoppade hon in det i en plastficka som hon arkiverade i en hängmapp. Böjd över vagnen med mappar hörde hon en lätt knackning på en av de öppna dubbeldörrarna. Hon for upp.

En man stod i dörröppningen. Ung, lång som en basketspelare och med ett rödbrunt lockigt hårsvall. Han var klädd i svart t-shirt och svarta jeans. Fryser han inte, var den första tanken som for genom Moas huvud när hon såg de bara armarna. Det var ju fortfarande februari. Självt hade hon tröja under yllekavajen.